

Mezinárodní škola Zlatého Kříže s Růží
LECTORIUM ROSICRUCIANUM

ÚVOD DO UNIVERZÁLNÍHO UČENÍ

Dopis č. 1

BOŽSKÉ PRAJÁDRO V ČLOVĚKU

Tradice škol mystérií

Náš dnešní svět

Cesta k duchovnímu původu

Rosikruciánské impulzy

Božský duševní prvek

Kdo může jít cestou Kříže s Růží?

Kdo je člověk?

Základní nedostatek

Probuzení

Tři nové schopnosti

Mezinárodní škola Zlatého Kříže s Růží
Lectorium Rosicrucianum
Křesomyslova 599/8
140 00 Praha 4
www.rosicrucianum.org
lectorium@rosicrucianum.org

copyright © 2020 Lectorium Rosicrucianum

BOŽSKÉ PRAJÁDRO V ČLOVĚKU

Vítáme Vás jménem Mezinárodní školy Zlatého Kříže s Růží, Lectorium Rosicrucianum, v našem úvodním kurzu o filosofii, cestě a cíli Kříže s Růží. Ve dvanácti dopisech Vám chceme předat myšlenky a náhledy rosikrucianů na určení člověka a na úkol, který je základem jeho života.

Nejdříve máte jistě zájem dovědět se něco o vnější stránce naší společnosti a o jejím duchovním pozadí. Škola byla založena v roce 1924 v Nizozemsku. V Německu například existuje od roku 1955, v Čechách od roku 1995 jako registrovaný, všeobecně prospěšný spolek. V současnosti působí škola v Čechách a na Slovensku ve společném seskupení s hlavním centrem v Praze. Škola je financována výhradně z členských příspěvků a darů. Naše společnost nesleduje žádné hospodářské ani politické cíle.

Tradice škol mystérií

Naše škola pokračuje v tradici škol mystérií, sahající daleko do historie lidstva. Pomyslete jen na zasvěcovací chrámy ve starém Egyptě, v Asii a Řecku, ale také na první křesťanská společenství, na školy gnostiků a na katáry středověku, abychom jmenovali alespoň některé. V návaznosti na tato hnutí se označujeme jako duchovní škola. A stejně jako každá předcházející duchovní škola je i naše škola nápomocna všem, kteří touží jít vnitřní duchovní cestou. Školy mystérií předávají staré poselství. Je to základní poselství, na němž jsou založena všechna velká náboženství.

O tomto poselství budeme hovořit ve dvanácti dopisech, které na sebe vzájemně navazují. Doufáme, že takto Vás budeme moci uvádět stále hlouběji do aspektů cesty, kterou jdou rosikruciani. Bude dobré, když naše slova nebudete přijímat jen intelektuálně, ale necháte jejich smysl v sobě působit. Tak budete moci sami v sobě zakusit něco z reality cesty, neboť její výchozí základna je ukryta v každém člověku. Sděluje se nám jako vnitřní vědění. Potom budete moci sami pocítit, že cesta, kterou jde duchovní škola se svými žáky, je cestou absolutního vykoupení.

Mnohá hlediska a mínění, která se Vám na Vaší dosavadní životní cestě stala důvěrně známými a možná dokonce samozřejmými, se mohou při čtení těchto dopisů ukázat případně jako klam. Možná, že se zhroutlí leckteré „svatostánky“. Avšak na cestě, o které mluvíme, se musíme osvobodit od všeho, co je nepotřebné a omezující. Kdo chce vystoupit na horu, nebude s sebou brát žádná zbytečná zavazadla. Kdo chce proniknout k osvobozujícímu poznání, bude ochoten podrobit důkladnému přezkoumání všechny zděděné životní normy, zažitá pojmy a důvěrně známé zákony, a bude-li to nutné, bude ochoten je i změnit. Cesta k pravdě vede také skrze všechna osobně zbarvená hlediska. Kdo opravdu touží po pravdě, touží po ní za každou cenu a bude rád překonávat vnitřní překážky.

Náš dnešní svět

Žijeme v době převratných změn. Poznatky vědy a jejich uplatnění v technice zcela mění soužití na naší zemi. Dnešní společnost kultivuje vnější životní podmínky a hledá své naplnění ve vnějším a materiálním světě. Ruku v ruce s tím kráčí stále větší egoismus a neustálý nárůst duševní chudoby lidstva. Rozpadají se zděděné struktury a tradice, mravy a zvyky zanikají, hodnoty se v překotném tempu mění a pozbývají platnosti, dosavadní autority ztrácejí na svém

významu. Tím se uvolňují některá tradiční pouta, mnohé systémy přestávají existovat a hranice se otvírají.

I když je s tím spojena určitá svoboda, přesto se současně ukazuje, že stále více lidí ztrácí orientaci; zmocňuje se jich nejistota a vnitřní prázdnota. Mnoho lidí se cítí být vystaveno stále tvrdšímu životnímu boji. Zároveň lidstvo svým expanzivním růstem ohrožuje životní základy naší planety a jejích přírodních říší. Problémy, které si tímto způsobem vytváříme, jsou stále četnější a prakticky neřešitelné. Stále více lidí se dostává do hluboké psychické krize, ztrácí se v povrchním životě a to, co je jejich nejvnitřnější podstatou, tedy to, „co udržuje svět v jeho nejhlubší podstatě pohromadě“, již nevědí.

V takové době se ukazuje, že cesta Kříže s Růží je pro mnohé lidi aktuální a významná. Není to nová cesta. Touto cestou, byť z různých výchozích bodů a pod různým označením, šli hledající lidé ve všech dobách. Protože se však životní okolnosti a vědomí lidstva neustále mění, je nutné cestu připravit a umožnit pokaždé novým způsobem.

Cesta k duchovnímu původu

Zakladatelé a podle jejich vzoru i členové Mezinárodní školy Zlatého Kříže s Růží si vzali za úkol jít cestou „religio“, to jest cestou opětného spojení s duchovním původem člověka, a vysvětlovat tuto cestu řečí naší doby. Jednotlivé etapy cesty se otvírají pomocí společného živého spojení s duchovním původem.

V symbolu Kříže s Růží – kříži, v jehož středu rozkvétá růže – najdeme obrazné vyjádření cesty. Horizontální trám kříže představuje obvyklé světské zájmy a potřeby člověka, které musí nést a které mu odhalují jeho hranice. Kolmý trám poukazuje na dolů zářící Boží sílu, která chce naši pozornost obrátit k existenci božského světa a vyzývá nás, abychom k němu hledali cestu. Uprostřed kříže se oba světy setkávají. Tento styčný bod je ukryt v srdci každého člověka, v duchovním prvku, který nás může spojit se světem božského Ducha. Z tohoto tajuplného průsečíku mezi oběma světy, který rosikrucíáni označují jako růži, v nás čas od času vystupuje otázka po smyslu života.

Co je naším určením?

Vyčerpává se v tom, co den za dnem děláme?

Někdy se v nás probouzí tušení, že náš život probíhá v daleko větších souvislostech, než jen v těch, které denně zažíváme. V růžovém poupěti, v tomto duchovním atomu, je pro člověka uložen přístup k nepomíjivému světu, k původnímu světu Ducha. Budeme-li usilovat o to, aby se tyto dveře otevřely, stane se pro nás symbol kříže živoucí realitou. Zakusíme dotek ze světa dokonalosti a zažijeme tím velmi zřetelně a vědomě nedokonalost naší pozemské existence. Zůstaneme-li k tomuto doteku obráceni, růžové poupě se otevře, rozkvetne v nás a zrodí se nová duševní bytost. Vyvolání tohoto procesu považujeme za pravou úlohu náboženství.

Rosikrucíánské impulzy

Přibližně před 400 lety vydala skupina sdružená kolem Johanna Valentina Andreae v Tübingenu několik spisů o „Christianu Rosenkreuzovi“. V nich je obraznou formou znázorněna zasvěcující cesta na základě křesťanství. U mnoha duchovně hledajících vyvolaly spisy velký rozruch. Jednalo se o díla „Zvěst Bratrstva Kříže s Růží“, „Vyznání Bratrstva Kříže s Růží“ a „Alchymická svatba Christiana Rosenkreuze“. Jméno „Christian Rosenkreuz“ znázorňuje člověka, který v následování Krista dospěl k vnitřnímu zažití Krista.

Na bázi duchovních impulzů minulých staletí se v roce 1924 utvořila v Nizozemsku skupina, která se později stala Mezinárodní školou Zlatého Kříže s Růží a rozšířila se do mnoha zemí. Její duchovní vůdci Jan van Rijckenborgh a Catharose de Petri za sebou zanechali velký poklad literatury. Odhalili mnoho autentických gnostických spisů a zpřístupnili je opět pro dnešní lidi.

Z pohledu Kříže s Růží je křesťanství úzce spjato s moudrostí starých mystérií. Je to pokračování nepřetržitého úsilí o záchranu lidstva již od té doby, co žije ve světě matérie. Žákům škol mystérií je nejen předáváno učení, ale také je jim ukazována cesta, na které mohou zažít a realizovat vyšší životní skutečnost. Je to skutečnost, k níž člověk náleží podle svého nejvnitřnějšího bytostného jádra. Slovo „škola mystérií“ vyjadřuje, že je v člověku skryto mystérium. A cesta spočívá v tom, odhalit toto nejniternější tajemství vlastní bytosti, oživit je a přivést k rozkvětu.

Podobně jako gnostikové na počátku našeho letopočtu rozlišuje i škola Kříže s Růží dva přírodní řády, dvě životní pole. Mluvíme o světě protikladů, v němž je člověk ponořen, a o světě neznámého Boha, o božské přírodě, nadpřírodě.

Božský duševní prvek

Z této Boží přírody k nám neustále přichází volání, které se obrací na princip pravého poznání, ukrytý v nás. Toto volání, jak učili gnostikové a jak učí také dnešní duchovní škola, je síla, zářící plnost, Gnose.

Jde o to, aby božský princip, který v nás spočívá, ale není účinný, byl opět probuzen k životu. Učení o skrytém duchovním zárodku v člověku je prastaré. Ve starých příbězích se hovoří o perle, kterou musí člověk hledat. Tak jako gnostická, původní křesťanská společenství na začátku našeho letopočtu, popisuje i filosofie Kříže s Růží tento vnitřní zárodek jako Boží jiskru, která může být zapálena v srdci člověka. Když se tak stane, jsme vnitřně obnoveni. Potom je smysl našeho života naplněn. Dogmatické názory a poučky nám na této cestě nepomohou dál, protože cesta je pro každého jiná v závislosti na jeho charakteru, zkušenostech a možnostech. Co však všechny lidi navzájem spojuje, je vnitřní bytostné jádro, skrytá Boží jiskra. V ní jsou si všichni lidé rovni. Ten, kdo se na ni naladí, se blíží nové životní úrovni, na které se mu zjeví pravda.

Nikdo si přitom nemůže činit nárok na to, aby učinil jen sám sebe blaženým. Existuje sice jedna, všeobsahující pravda, na které má podíl každý člověk toužící po osvobození a kterou můžeme přirovnat ke slunci, které září pro všechny, avšak způsob, jakým je toto světlo přijímáno a používáno, je různý. Univerzální pravda nespočívá ve slovech nebo poučkách. Je to duchovní síla, která je věčná a neměnná. Je ukryta v božském prvku v našem nitru a zároveň je všudypřítomná v celém kosmu. Z ní vychází nepřetržité volání k lidstvu.

Kdo může jít cestou Kříže s Růží?

Kdo může jít cestou Kříže s Růží? – Každý člověk, který se ptá odkud a kam směřuje jeho život a který cítí, že ho cesta Kříže s Růží může vést dál.

A protože se jedná o nejniternější princip naší bytosti, lze cestou jít jen na základě vlastního poznání, zažití a z vlastního popudu. Sebeautorita je proto jejím nejdůležitějším ukazatelem. Žáka Kříže s Růží provází od samého počátku výzva: „Člověče, poznej sám sebe“, která byla rovněž klíčovým heslem nad branou chrámu zasvěcení v Delfách. V jednom gnostickém evangeliu, objeveném v roce 1945 v Nag Hammádí v Egyptě, stojí: „Kdo zná sebe, zná vesmír.“

Kdo je člověk?

Proto dáváme i my na začátku tohoto informačního kurzu otázky:

Kdo nebo co je člověk?

O co usiluje člověk?

Všichni lidé ve svém životě o něco usilují. Všichni se nějakým způsobem snaží něčeho dosáhnout nebo něco uskutečnit. Ale to, po čem touží a čeho se snaží dosáhnout, je velmi rozdílné. Často se to nachází v protichůdných směrech. Jen toužení je všem lidem společné. Udržuje je v pohybu a podněcuje je k hledání.

Základní nedostatek

Je očividné, že člověku chybí něco, co v sobě pociťuje jako základní nedostatek. Snaha odstranit tento nedostatek se projevuje na všech úrovních života jako touha po stále větším materiálním majetku, po uspokojení smyslů a jako rostoucí potřeba jistoty. Usilujeme však také o svobodu a dokonalost, o bezpečný a bezkonfliktní život, o spravedlnost a harmonii. Za veškerým tímto úsilím je něco, co bylo kdysi označeno jako velká touha po domově, jako nevědomá prouha člověka. Je v nás něco velkého nenaplněného, co nás žene vpřed a stále znovu v nás probouzí nespokojenost, i když z vnějšího hlediska jsme už mnohého dosáhli. Vedle tohoto základního nedostatku v nás však zároveň existuje také jakási vnitřní jistota, že tento nedostatek může být nějak odstraněn. Nescíslné experimenty svědčí o snaze člověka tuto prouhu utišit, avšak jejich neustálé ztroskotávání zároveň také svědčí o hluboké nevědomosti. Neúnavně se snažíme náš život zdokonalovat. To je síla, která pohání mnohé naše jednání, naše usilování v osobní, politické, kulturní a sociální sféře. Bohatství idejí, jimiž se lidstvo pokouší přivést svět do ideálnějšího stavu, je nevyčerpatelné. Enormní energie všeho druhu jsou vynakládány na zastavení pomíjivosti a rozpadu, na zajištění trvalého míru a štěstí pro každého. Ale velmi často přivedíme přesný opak vytouženého cíle. Proč tomu tak je? Příčinou této skutečnosti je víra, že naše prouha může být utišena v této pozemské přírodě. Taková víra je však velkou iluzí. Vnitřní touhu – tu velikou touhu po domově – nelze utišit v této přírodě. Směřuje k jinému životu, k jiné skutečnosti.

Probuzení

Kdo hluboko v nitru pozná, že všechno osobní a pozemské je pomíjivé, naučí se rozlišovat mezi pozemskými a věčnými hodnotami. Nescíslné mystifikace a masky, které doposud bránily jeho jasnému vnímání, se rozplývají. Zažívá, že pravda nemá jen vědecké a filosofické aspekty, ale že je to v prvé řadě duchovní atmosférická síla, na které se může podílet.

Uprostřed našeho srdečního centra žije duchovní jiskra, zárodek k vnitřnímu probuzení. V něm se nám může odhalovat pravda. Tento duchovní princip nás pohání ke stále novým zkušenostem se sebou samými a se světem. Takto budeme jednou schopni prohlédnout naši vlastní bytost i náš svět. Právě poznání není žádným intelektuálním věděním. Na vnitřní cestě není nutné, abychom se ještě dále kultivovali a shromažďovali ještě více vědění. Spíše je zapotřebí nového vědomí na bázi prvotní vzpomínky srdce. Nazýváme ji také pravzpomínkou. Jestliže se nadále kultivujeme, tak kolem božského prajádra v nás stavíme stále nové zdi. Množství našich idejí a experimentů nás stále pevněji připoutává ke světu protikladů. Tento svět však byl koncipován pouze jako vývojové pole, v němž člověk může na základě nescíslných zkušeností nakonec proniknout ke gnostickému vědomí. Potom se může vydat na cestu, na níž se obrací k tomu původně Božskému, ke zdroji své prouhy. Plán pro znovuzrození původního člověka můžeme nalézt v sobě a pak se navrátit zpět do božské přírody. V gnostickém „Evangelium pravdy“ se o lidech, kteří se v tomto smyslu vydali na cestu k Bohu, říká: „Oni sami jsou pravdou. A Otec je v nich a oni jsou v Otci.“

Tři nové schopnosti

Původní člověk se probouzí v průběhu trojího procesu podle ducha, duše a těla. Tento proces umožňuje v kosmu působící Kristova síla. Je to zprostředkující síla z původní božské přírody, která působí jak atmosféricky, tak i uvnitř člověka. Kdo následuje její volání, vydává se na cestu podle původní a osvobozující pravdy. Odhaluje svou pravou identitu a obdrží, jak je to popsáno v jednom dalším gnostickém evangeliu, „své vlastní jméno“. „Když se vy poznáte, budete poznáni a poznáte, že jste Syny Živého Otce.“

Na závěr ještě úryvek z knihy „Elementární filosofie moderního Růžového Kříže“ od Jana van Rijckenborgha:

„Zásadní obrat je základnou pro probuzení tří nových schopností v člověku, které má duchovní škola na mysli: Za prvé je to nová vůle, zažehnutá v Božím Duchu. Za druhé nová moudrost, která poznává Boží plán se světem a lidstvem a osvětluje jej, a za třetí nová působnost, která přispívá k tomu, aby tento Boží plán byl splněn. Tyto tři procesy, které duchovní škola od počátku uskutečňuje ve spolupráci s žákem, jsou klíčem ke vzniku nového člověka, k procesu znovuzrození, k němuž směřuje celá filosofie moderního Kříže s Růží.“